

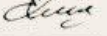
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

Затверджено
на засіданні групи забезпечення
спеціальності 073 «Менеджмент»
від «26» вересня 2022 р.
протокол № 2

Голова групи Навленко О.П.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
від «26» вересня 2022 р.
протокол № 2

Голова групи Смірнова К.В.

Узгоджено
Декан факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Бучинська І.В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Іноземна мова для бізнесу/ Іноземна мова у публічному управлінні

(назва навчальної дисципліни)

073 Менеджмент

281 Публічне управління та адміністрування

(шифр та назва спеціальності)

Менеджмент

Публічне управління та адміністрування

(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

4

(рік навчання)

7,8

(семестр навчання)

4/120

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

залік, іспит

(форма контролю)

Іноземних мов

Одеса
2022

Автори: Куделіна О.Ю., ст. викладач,
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

_____
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри іноземних мов
від 18 вересня 2022 року, протокол № 2.

Викладачі: Практичний модуль, ст. викладач Куделіна О.Ю.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

_____
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Рецензент: Шотова-Ніколенко Г.В., к.ф.н., доцент кафедри іноземних
ОДЕКУ

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою вивчення іноземної мови для бізнесу/іноземної мови у публічному управлінні у немовному вузі є підготувати студента до читання літератури за фахом, спілкування англійською мовою в різних видах мовної діяльності, можливості її використання у практичних цілях.
Компетентність	(для спец. 073 «менеджмент») Здатність спілкуватися іноземною мовою (для спец. 281 «ПУА») Здатність спілкуватися іноземною мовою
Результат навчання	(для спец. 073 «менеджмент») Спілкуватися в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами; (для спец. 281 «ПУА») Уміти усно та письмово спілкуватися іноземною мовою.
Базові знання	Знати: <ol style="list-style-type: none"> 1. Граматичні правила, граматичні конструкції для усного та письмового перекладу англійських текстів та викладу інформації; 2. Лексичний мінімум одиниць з програмних тем курсу.
Базові вміння	Вміти: <ol style="list-style-type: none"> 1. пояснювати граматичні правила; 2. впізнавати, розрізняти та перекладати різноманітні граматичні конструкції; 3. розуміти монологічні повідомлення з застосуванням певних граматичних конструкцій; 4. застосовувати граматичні правила та конструкції в перекладі текстів, діалогічному мовленні та на письмі.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати граматичні правила для перекладу текстів з англійської мови у практичних цілях. 2. Вживати граматичні конструкції в усному мовленні та переказі текстів з програмних тем курсу. 3. Можливість використання англійської мови у практичних цілях. 4. Спілкування англійською мовою в різних видах мовної діяльності.
Пов'язані ссиллабуси	«Іноземна мова» 1 р.н., 2 р.н., 3 р.н.
Попередня дисципліна	
Наступна дисципліна	
Кількість годин	лекції: практичні заняття: 30 у 7 семестрі; 14 у 8 семестрі лабораторні заняття: семінарські заняття: самостійна робота студентів: 30 у 7 семестрі; 46 у 8 семестрі

7 семестр

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі 7 семестру

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ- П1	1. a) Task 1. «Body Language»	3	14,5
	b) Task 2 . «In Africa»	3	3
	c) Task 3. Top Things to Do in Chicago	3	3
	d) Grammar: Articles, Pronouns, Word formation; Word order of English sentences; Plural of nouns; The verbs “to be”, “to have”; Constructions “There is, there are”; Degrees of Comparison of Adjectives; The types of questions	2,5	2,5
	e) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	2	2
2. Модульна контрольна робота № 1	1	1	
ЗМ- П2	1. a) Task 1. «Museums»	3	15
	b) Task 2. «Why I chose to Volunteer Abroad Andrew Marshall»	3	3
	c) Task 3. Writing. Read the texts below. Match choices (A-H) to (1-6). There are two choices you do not need to use.	3	3
	d) Grammar: Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech	3	2,5
	e) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	2	2
	2. Модульна контрольна робота № 2	1	1

	Семестрова залікова контрольна робота	0,5	1
Разом:		30	30

Консультації:

Куделіна Ольга Юріївна, понеділок 9.00 – 13.00, аудиторія 607.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи у 7 семестрі

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 1 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Усне опитування • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 1 (обов'язкове) 	14,5	1 – 7 тиждень
ЗМ-П2	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 2 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Усне опитування • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 2 (обов'язкове) 	14,5	8 – 15 тиждень
	Підготовка до залікової контрольної роботи	1	15 тиждень

	Контрольні заходи: • Залікова контрольна робота		
		Разом:	30

1. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-ПІ.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – ПІ:

- читати, перекладати та переказувати тексти “ Body Language”, “ In Africa ”, “Top Things to Do in Chicago”;
- пояснити вживання інфінітива та дієприкметників;
- навчитися утворювати різні форми інфінітива та дієприкметників;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов`язкові контрольні заходи ЗМ–ПІ – 50 балів:

1 завдання – 24 бала:

Див. табл. 2.2

а) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

б) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

с) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

d) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – письмовий конспект правил по Articles, Pronouns, Word formation; Word order of English sentences; Plural of nouns; The verbs “to be”, “to have”; Constructions “There is, there are”; Degrees of Comparison of Adjectives; The types of questions;
- 1 – письмово виконанні граматичні вправи по Articles, Pronouns, Plural of nouns;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по The verbs “to be”, “to have”; Constructions “There is, there are”;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по Degrees of Comparison of Adjectives; The types of questions.

e) 8 (4 + 4)

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад тексту за фахом

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

1 завдання (24 бала) не є обов’язковим.

2 завдання – 50 балів:

Виконання МКР № 1

Модульна контрольна робота складається з 20 завдань. Кожне завдання 2,5 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 11 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимальної можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимальної можливої.

2 завдання (50 балів) є обов'язковим.

2. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-П2.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П2:

- читати, перекладати та переказувати теми “Museums”, “Why I chose to Volunteer Abroad Andrew Marshall”, “Writing”;
- пояснити вживання Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech;
- повторити утворювання Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мову.

Максимальна сума балів за обов'язкові контрольні заходи **ЗМ–П2**– 50 балів:

1 завдання – 24 бала:

Див. табл. 2.2

а) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

1 – читання тексту англійською мовою

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

b) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

c) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмова частина

d) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – письмовий конспект правил по Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech
- 1 – письмово виконанні граматичні вправи по Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive);
- 1 - письмовий конспект правил по Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive);
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по Sequence of Tenses, Indirect Speech

e) 8 (4 + 4)

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад тексту за фахом

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконання Summary
- 1 – усне Summary

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконання Summary
- 1 – усне Summary

1 завдання (24 бала) не є обов'язковим.

2 завдання – 50 балів:

Виконання МКР № 2

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,67 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 16 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

2 завдання (50 балів) є обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання семестрового контрольного заходу.

Залікова семестрова контрольна робота складається з 20 завдань. Кожне завдання 5 балів. Залікова контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 10 правильних відповідей.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує студент за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та урахувати своєчасність (наприклад: студент, який пропустив контрольний захід без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав студент за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів студента з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до

інтегральної відомості. Рішення про допуск студента до підсумкового семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів.

Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимально можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань студентів є **залік**.

Студент отримує залік, коли він має на останній день семестру інтегральну суму балів поточного контролю, достатню (60% та більше) для отримання позитивної оцінки **та не менше 50% від максимально можливої суми балів на заліковій контрольній роботі**.

Інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою

$$B = 0,75 \times OЗ + 0,25 \times OЗКР,$$

де ОЗ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль 3М-ПІ “ Body Language”, “ In Africa”, “ Top Things to Do in Chicago”, Pronouns, Word formation; Word order of English sentences; Plural of nouns; The verbs “to be”, “to have”; Constructions “There is, there are”; Degrees of Comparison of Adjectives; The types of questions.

Література: [1, с. 6 - 106]

3.1.1. Повчання

a) Text A. “ Body Language”

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Виконати тести.

b) Text B. “ In Africa ”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Виконати тести.

c) Text C. “ Top Things to Do in Chicago ”

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

d) Grammar:

Pronouns, Word formation; Word order of English sentences; Plural of nouns; The verbs “to be”, “to have”; Constructions “There is, there are”; Degrees of Comparison of Adjectives; The types of questions.

1. Зробити конспект правил утворення та вживання.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

e) Домашнє читання

1. переклад тексту за фахом:

1. Самостійно вибрати текст наукової статті з наукового журналу за фахом на англійській мові (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

2. переклад суспільно-політичного тексту:

1. Самостійно вибрати текст з англійської газети (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. What item of clothing have the speakers agreed to buy??
2. What have the speakers decided to do at the weekend?
3. What will the weather be like in Scotland?.
4. Where have the couple decided to stay?
5. Why did the Queen visit London Fashion Week?
6. How does she collect information during her trip?
7. What does mess on your desk demonstrate??
8. What did Gerald Durrell found in Jersey?
9. What kind of book is *The Fantastic Flying Journey*?
10. What are the speakers going to do in the morning?
11. What has the speaker bought as a gift for a friend?
12. Where will the weather be fine?

3.2. Модуль 3М-П2 “Museums”, “Why I chose to Volunteer Abroad Andrew Marshall”, “Writing”, *Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech.*

Література: [1, с. 106 - 188]

3.2.1. Повчання

a) Text A. “Museums”

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

b) Text B. “Why I chose to Volunteer Abroad Andrew Marshall”

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.

3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

c) Task 3. “*Writing*”

1. Написання тексту англійською мовою.
2. Детальна інформація.
3. Пояснення чому хотів би відвідати Лондон. Та в яких місцях побувати.

d) Grammar:

Indefinite Tenses (Active and Passive); Continuous Tenses (Active and Passive); Perfect Tenses (Active and Passive); Perfect Continuous Tenses (Active and Passive); Sequence of Tenses, Indirect Speech.

1. Зробити конспект правил вживання.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

e) Домашнє читання

1. переклад тексту за фахом:

1. Самостійно вибрати текст наукової статті з наукового журналу за фахом на англійській мові (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

2. переклад суспільно-політичного тексту:

1. Самостійно вибрати текст з англійської газети (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. What’s the best place you’ve ever travelled to?
2. What are you planning to explore in the near future?
3. Do you have any good explorer jokes?

4. How did you get into your field of work?
5. What were you like as a kid?
6. What's the best piece of advice you can share with others?
7. Which of the following abilities was not the subject of Stanford University study?
8. What happens to people when they multi-task?
9. What does the author say about multitaskers?
10. Who has come to learn about wildlife?
11. Where do they keep all the bones of the animals that they have found?
12. Where are you and your brother the only kids?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ПІ.

Module control work № 1

Choose the right variant:

1. I am studying ____ French and ____ Italian. [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
2. He doesn't use _____ sugar when cooking. [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
3. Would you like ____ cup of tea? [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
4. Have you seen ____ newspaper? I can't find it anywhere[3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
5. Where is (near) post office? [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
6. He has (much) free time than me. [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]
7. Most of the sports articles are (There) [3, с.12 – 19, с. 167 – 250]

8. All my friends enjoyed _____ at my birthday party [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
9. Ted is (interesting) in astronomy [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
10. Last night I saw (bad) film I've ever seen. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
11. I haven't heard _____ games for months. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
12. Tim is an expert _____ ancient history. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
13. _____ they playing tennis at the moment? [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
14. Miranda (to be) unemployed for a long time. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
15. English/fluently/I/to/speak/want [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
16. England/that/did/in/book/you/buy [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
17. Do you think most people are happy in your/yours jobs? [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
18. My/mine room is bigger than her/hers. (Choose the right pronouns) [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
19. You haven't seen Mary today, _____? [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
20. Tom looks very tired today, _____? [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
21. Paul is very smart; in fact he is (intelligent) boy among his classmates. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
22. Her illness was (serious) than we at first had thought. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
23. Tim is not at all talkative; he always keeps his thoughts to himself. He is (reserved) guy I've ever met. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]
24. The dog started to run. It ran (fast) and soon disappeared in the distance. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

25. He didn't want anyone to see him so he took a seat in (far) corner of the room. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

26. Help yourself. (There is\There are) coffee, tea and juice to drink. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

27. In my street, (There is\There are) a bakery, a supermarket and two restaurants. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

28. I don't think she knows many people. When I see her, she is always by (himself[herself]).
[4, c.12 – 19, c. 167 – 250]

29. ... wanted to talk to you when you were in the supermarket. He left his number. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

30. (nobody/anybody/somebody) was surprised when he confessed his love. We didn't expect it. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

31. We had known all the facts ha said. We found out (anything/something/nothing) new. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

32. Before you marry her, I must tell you (anything/something/nothing) about her parents. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

33. Is (nobody/anybody/somebody) going to the theatre with me? [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

34. Don't eat that brownie! It's (my/mine). [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

35. Francois and Alain are French. (his/their/ my) family are from France. [3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

36. "Let me see your passports," I gave him _____ and Catherine got _____ out of _____ handbag (my, mine; her, hers; her, hers). 3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

37. My sister likes much sugar in _____ tea, but I like little in _____ (her, hers; my, mine). “Who can drink tea as sweet as _____ (your, yours),” I wonder. 3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

38. He put (he) hand in (she). 3. “This foolish wife of (I) thinks I’m a great artist,” said he. 3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

39. You’ll find the explanation (further/farther) on. 3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

40. He is much (older/elder) than his wife. 3, c.12 – 19, c. 167 – 250]

4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2.

Module control work № 2

Choose the right answer:

1. Their shoes were full of mud because they (to play) football. [3, c.19 – 83]

2. He didn’t like the photo when he (to see) it. [3, c.19 – 83]

2. They sold the car factory to a German company. (*make it passive voice*) [3, c.19 – 83]

3. A new underground line (to construct) now. [3, c.19 – 83]

4. By the time we got to the cinema the film (to start) [3, c.19 – 83]

5. We (to be) sure they (to finish) the work by ten. [3, c.19 – 83]

6. She (to choose) the best actress of the year. [3, c.19 – 83]

7. If I were rich. I (to live) in a big house. [3, c.19 – 83]

8. If you (to wait), I'll see if the doctor can see you. [3, c.19 – 83]
9. If I hadn't overslept today, I (to be) late for my lesson. [3, c.19 – 83]
10. The meteorologist's (to work) in the Arctic communicate the date of observation to the continent. [3, c.19 – 83]
11. To football match will be cancelled if it (to rain) [3, c.19 – 83]
12. He (to meet) Mary yesterday. [3, c.19 – 83]
13. The Earth (to move) round the Sun. [3, c.19 – 83]
14. _____ they playing tennis at the moment? [3, c.19 – 83]
15. Julia (to eat) six bars of chocolate today. [3, c.19 – 83]
16. We (to know) John for a long time. [3, c.19 – 83]
17. A lot of people (to be) unemployed for a long time. [3, c.19 – 83]
18. She took her raincoat as it (to rain) [3, c.19 – 83]
19. She (to work) for the company since 2012. [3, c.19 – 83]
21. "I need to see Sarah this weekend." - George said that _____. [3, c. 99 – 108]
22. 'I'm reading now.' - Sally told me _____. [3, c. 99 – 108]
23. 'I haven't seen Barbara since last year.' - Brendan told me _____. [3, c. 99 – 108]
24. 'Have you signed the contract?' - Suzan _____. [3, c. 99 – 108]
25. 'Where did you eat?' - Sam asked me _____. [3, c. 99 – 108]
26. 'Where are you going tomorrow?' - Sandra asked me _____. [3, c. 99 – 108]

27. 'May I smoke in this room?' - Micky asked me _____. [3, c. 99 – 108]
28. 'I'm living in Australia.' Sarah told me _____. [3, c. 99 – 108]
29. 'Please, sit here.' - She _____. [3, c. 99 – 108]
30. 'Can you give me a hand with the boxes?' - Peter asked me _____ with the boxes. [3, c. 99 – 108]
31. 'I didn't steal any money.' - The thief said that he _____ any money. [3, c. 99 – 108]
32. Tom: We are going to a play tomorrow. [3, c. 99 – 108]
33. Betty: I went to visit mother at the hospital yesterday. [3, c. 99 – 108]
34. Bob said to Peter: I am awfully tired. [3, c. 99 – 108]
35. Mary: I can't skate. [3, c. 99 – 108]
36. John: The boat was to arrive early the next day. [3, c. 99 – 108]
37. Granny to her grandson: You will fall and break your leg. [3, c. 99 – 108]
38. Nick said to the boys: Who has tickets for "Hamlet"? [3, c. 99 – 108]
39. Betty: Why are late, John? [3, c. 99 – 108]
40. Peter says that they (to decide) to spend their holidays in the village. [3, c. 99 – 108]
41. Olga asked where we (to go) the following month. [3, c. c.19 – 83]
42. Jane said she (not to finish) her project yet. [3, c. c.19 – 83]
43. Alice promised (not to be) late for the party. [3, c. c.19 – 83]
44. How long you (to watch) television when your mother entered your room?
[3, c. c.19 – 83]
45. It (to rain) for half an hour when I left home. [3, c. c.19 – 83]

46. Only she dared to tell him the truth, as she (to know) him for many years.
[3, c. c.19 – 83]
47. The pupils (to write) the test for twenty minutes when their teacher left the classroom. [3, c. c.19 – 83]
48. They (to discuss) this question for some minutes when we enter the office.
[3, c. c.19 – 83]
49. The teacher (to correct) mistakes for an hour when pupils come into the classroom. [3, c. c.19 – 83]
50. Her husband (to wait) for her at the airport when her plane lands. [3, c. c.19 – 83]
51. Brian (to have) dinner when mother comes. [3, c. c.19 – 83]
52. Don't be late! They (to wait) for you in the cold. [3, c. c.19 – 83]
53. What language he (to speak) by the next year? [3, c. c.19 – 83]
54. I am sure that if they (to see) me again, they (to recognize) me at once.
[3, c. c.19 – 83]
55. Andrew (to feel) very excited yesterday as somebody (to tell) him about the accident. [3, c. c.19 – 83]
56. Nick (to be) happy last week because his father (to allow) him to drive his car. [3, c. c.19 – 83]
57. Joe already (to have) three letters from his parents since the day he (to go) away. [3, c. c.19 – 83]

Translate into Ukrainian:

58. Amanda asked if Ron would give her a lift the next day. [3, c. 99 – 108]

59. I knew that they liked this thick forest. [3, c. 99 – 108]

60. I knew they were waiting for me at the metro station and decided to hurry.

[3, c. 99 – 108]

4.3. Тестові завдання до залікової контрольної роботи.

Credit test

7 term

Choose the right variant:

1. My passport (to loose) last month, and nobody has found it yet. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

2. There's going to be an interesting art exhibition. It (to attract) a lot of visitors. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

3. Have you heard the news? He (to pass) all his exams this week. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

4. By the time we got to the cinema the film (to begin) . [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

5. He says his train (to leave) at 8 a.m. He's packing his things at the moment. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

6. I was quite ..... to see Ben behaving like that. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

7. I (to shock) on the phone when the postman knocked on the door and entered the room. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
8. We first came to this town more than twenty years ago. Everything (to change) in the town since that time. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
9. We didn't know that Bill (to flow) to Brazil the week before, and he was abroad when the burglary took place. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
10. I arrived in Prague in September last year. So I (to live) here for six months. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
11. While I was wondering whether to buy the shoes or not, they (to buy) by someone else. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
12. He was happy. He (to pass) his driving test at the first attempt. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
13. We didn't think you were (to interest) in ancient history. [4, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
14. Every morning I listen to ..... radio, but I don't like to watch TV so early. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
15. .... English is the world language and the English language spoken in the USA or Australia differs from the English language spoken in Britain. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
16. It's 11 o'clock so I (to go) to go to bed now. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
17. The tickets to the football match usually (to sell) and checked at the entrance. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

18. We .(to invite) to the party today. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
19. The baby (to cry) because it is hungry now. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
20. There (to be) a lot of people waiting in the station yesterday evening. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
21. Some men (to sleep) on the benches waiting for their trains. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
22. By the time the train arrived, Susan (to manage) to push her way to the front of the crowd. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
23. You (to see) my English book anywhere? I can find it nowhere. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
24. He (to translate) the text before I decided to help him. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
25. It ..... in London this morning that the British Oil Corporation had discovered oil under the sea near the Welsh coast. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
26. If he (to announce) when I come, I won't wake him up. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
27. My (old) brother studies at college. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
28. This is (bad) film I have ever seen. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
29. .... Hyde Park is a very large park in central London. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
30. These books cost (much) than my friend wants to pay. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]
31. They go to work by car and come home ..... foot. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

32. I found my lost pen while I (to look) for my pencil sharpener. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

33. When my friend was studying abroad, his parents (to phone) him every week. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

34. When I got home I realized that I (to loose) my wallet. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

35. When you (to go) to the Chinese restaurant next time, what will you eat? [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

36. The man (to arrest) by the police yesterday, but he denies robbing the bank. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

37. It's raining, but if you take your umbrella, you (to rain) wet. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

38. Last year Helen was staying with her brother while her house (to repair) . [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

39. Cars are fast and convenient. On the other hand they (to cause) problems in cities. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

40. When I (to wake) up yesterday, I was told this good news. [3, c.12 – 19, c. 99 – 108, c. 167 – 250]

8 семестр

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі 8 семестру

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин			
		аудиторні	СРС		
ЗМ-ПЗ	1. a) Task17. A Different Way to Wake Up.	1	7	1	13
	b) Task 18. Music for the Soul	1		1	
	c) Переклад тексту за фахом (наукова стаття 10 000 др.зн.).	2		3	
	d) Grammar: Conditional sentences, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents.	1		4	
	e) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	1		2	
	2. Модульна контрольна робота № 3	1		2	
ЗМ-П4	1. a) Task 19. «This Week's Dream»	1	7	1	13
	b) Task 20. Writing.	1		1	
	c) Переклад тексту за фахом (наукова стаття 10 000 др.зн.).	2		3	
	d) Grammar: The non-verbal forms of the verb	1		4	
	e) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	1		2	
	2. Модульна контрольна робота № 4	1		2	
	Іспит				20
Разом:		14		46	

Консультації:

Куделіна Ольга Юріївна, понеділок 9.00 – 13.00, аудиторія 607.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи у 8 семестрі

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-ПЗ	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 3 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Усне опитування • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 3 (обов'язкове) 	13	1 – 5 тиждень
ЗМ-П4	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 4 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Усне опитування • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 4 (обов'язкове) 	13	6 – 10 тиждень
	<p>Підготовка до іспиту</p> <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • іспит 	20	
Разом:		46	

1. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-ПЗ.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – ПЗ:

читати, перекладати та виконувати завдання «A Different Way to Wake Up», «Writing», наукова стаття;

- пояснити вживання Conditional sentences, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents;
- навчитися утворювати Conditional sentences, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мови;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові контрольні заходи ЗМ–ПЗ – 50 балів:

1 завдання – 24 бала:

Див. табл. 2.2

а) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – виконання тестів

б) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – переказ тексту

с) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – переказ тексту

д) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – письмовий конспект правил про Conditional sentences (Type I, II, III), Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents;
- 1 – письмово виконанні граматичні вправи по Conditional sentences;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по Subjunctive mood;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по Modal Verbs and their Equivalents.

е) 8 (4 + 4)

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад тексту за фахом

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

1 завдання (24 бала) не є обов'язковим.

2 завдання – 50 балів:

Виконання МКР № 3

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,67 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 16 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

2 завдання (50 балів) є обов'язковим.

2. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для ЗМ-П4.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П4:

- читати, перекладати та переказувати теми “Ecological hypotheses for a historical reconstruction of upper trophic level biomass in the Baltic Sea and Skagerrak”, “Historical Newspapers. The Antiquity of Angling; Practiced as a Fine Art from Time Immemorial”, наукова стаття;
  - пояснити вживання the non-verbal forms of the verb;
  - навчитися утворювати the non-verbal forms of the verb;
  - навчитися відрізняти між собою the non-verbal forms of the verb;
  - перекласти текст за фахом з англійської на українську мови;
  - перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові контрольні заходи ЗМ–П4– 50 балів:

1 завдання – 24 бала:

Див. табл. 2.2

а) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – переказ тексту

б) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою
- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – переказ тексту

с) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – переказ тексту

d) 4 (1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – письмовий конспект правил по the non-verbal forms of the verb;
- 1 – письмово виконанні граматичні вправи по the Infinitive;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по the Participle;
- 1 - письмово виконанні граматичні вправи по the Gerund;

e) 8 (4 + 4)

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад тексту за фахом

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

4 (1 + 1 + 1 + 1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 – список незнайомих слів та їх переклад
- 1 – усний переклад тексту
- 1 – письмово виконанне Summary
- 1 – усне Summary

1 завдання (24 бала) не є обов'язковим.

2 завдання – 50 балів:

Виконання МКР № 4

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,67 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 16 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків

занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимальної можливої.

2 завдання (50 балів) є обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання семестрового контрольного заходу.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує студент за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та урахувати своєчасність (наприклад: студент, який пропустив контрольний захід без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав студент за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів студента з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до інтегральної відомості. Рішення про допуск студента до підсумкового семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів.

Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимальної можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань студентів є **іспит**.

Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. 1 завдання оцінюється в 50 балів, 2 завдання в 20 балів, 3 завдання в 20 балів і 4 завдання в 10 балів. Екзаменаційна робота вважається зарахованою, якщо набрано мінімум 50 балів.

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: Бакалавр

Напрямок підготовки: _____ Семестр 8

Навчальна дисципліна: Іноземна мова для бізнесу/Іноземна мова у публічному управлінні

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Grammar test.....40 балів
2. Fill in the gaps with the missed parts of the text. .... 40 балів
3. Choose the correct option.....20 балів

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № __ від “__” _____202__ року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Шотова-Ніколенко Г.В.
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис)

Куделіна О.Ю.
(прізвище та ініціали)

До іспиту допускаються студенти, у яких фактична сума накопичених за семестр балів за практичну частину складає **не менше 50% (50 балів)**. В іншому випадку студент вважається таким, що не виконав навчального плану дисципліни, і не допускається до іспиту.

По дисципліні, яка завершується іспитом, студент складає письмовий іспит, який оцінюється згідно „Таблиці для визначення кількісних показників успішності за підсумками іспиту”:

Кількість балів за іспит	За системою університету (у відсотках)	Визначення	За національною системою
1	2	3	4
90 - 100	90 - 100	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)
82 - 89	82 - 89	вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)
74 - 81	74 - 81	в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	4 (добре)
64 - 73	64 - 73	непогано, але зі значною кількістю помилок	3 (задовільно)

60 - 63	60 - 63	виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)
35 - 59	35 - 59	з можливістю перескласти	2 (незадовільно)
1 - 34	1 - 34	з обов'язковим повторним курсом навчання	2 (незадовільно)

Загальна кількісна оцінка є **усередненою** між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів (графа 3 відомості) та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу (графа 4 відомості) і виставляється у графі 5 заліково-екзаменаційні відомості (загальний бал успішності).

Якщо студент за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку **менше 50%** (від максимально можливої на екзамені), то викладачем виставляється у графі 5 загальний бал успішності, який дорівнює балу успішності на іспиті (графа 4).

Шкала оцінювання за системою ЄКТАС та системою університету

За шкалою ECTS	За національною системою		За системою університету (в процентах)
	для іспиту	для заліку	
A	5 (відмінно)	зараховано	90 - 100
B	4 (добре)	зараховано	82 - 89
C	4 (добре)	зараховано	74 - 81
D	3 (задовільно)	зараховано	64 - 73
E	3 (задовільно)	зараховано	60 - 63
FX	2 (незадовільно)	не зараховано	35 - 59
F	2 (незадовільно)	не зараховано	1 - 34

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль 3М-ПЗ “*Freshwater Fishes of Southeast Asia Potential for the Aquarium Fish Trade and Conservation Issues*”, “*Sustainable harvesting of wild stocks*”, наукова стаття за фахом, *Conditional sentences, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents*.

Література: [1, с. 188 - 247]

3.1.1. Повчання

a) Text A. “ A Different Way to Wake Up ”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Text B. “ Writing”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Написання якомога більше інформації.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

c) Самостійно вибрана наукова стаття за фахом (10 000 др.зн.) з наукового журналу.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

d) Grammar:

Conditionals, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents

1. Зробити конспект правил вживання Conditionals, Subjunctive mood, Modal Verbs and their Equivalents
2. Виконати тренувальні граматичні вправи Conditional sentences.
3. Виконати тренувальні граматичні вправи Subjunctive mood.
4. Виконати тренувальні граматичні вправи Modal Verbs and their Equivalents.

e) Домашнє читання

1. переклад тексту за фахом:

1. Самостійно вибрати текст наукової статті з наукового журналу за фахом на англійській мові (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

2. переклад суспільно-політичного тексту:

1. Самостійно вибрати текст з англійської газети (5 000 др.знаків)

2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. Is someone born a great pianist, or can this be taught?
2. Do you think you are good role models for talented teens today?
3. What do you daydream about?
4. What's the best piece of advice you can share with others?
5. What are you planning to explore in the near future?
6. What does the author say about multitaskers?
7. who have come to learn about wildlife?
8. What were you like as a kid?

3.2. Модуль ЗМ-П4 *“Ecological hypotheses for a historical reconstruction of upper trophic level biomass in the Baltic Sea and Skagerrak”, “Historical Newspapers. The Antiquity of Angling; Practiced as a Fine Art from Time Immemorial”, наукова стаття за фахом, the non-verbal forms of the verb.*

Література: [1, с. 247 - 313]

3.2.1. Повчання

a) Text A. “This Week's Dream”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Виконати тестові завдання.

b) Text B. “Writting”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Написання якомога докладніше інформації.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

с) Самостійно вибрана наукова стаття за фахом (10 000 др.зн.) з наукового журналу.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

d) Grammar:

The non-verbal forms of the verb.

1. Зробити конспект правил утворення та вживання the non-verbal forms of the verb.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи по the Infinitive.
3. Виконати тренувальні граматичні вправи по the Participle.
4. Виконати тренувальні граматичні вправи по the Gerund.

e) Домашнє читання

1. переклад тексту за фахом:

1. Самостійно вибрати текст наукової статті з наукового журналу за фахом на англійській мові (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

2. переклад суспільно-політичного тексту:

1. Самостійно вибрати текст з англійської газети (5 000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. How can the recent crisis in the ocean be regarded?
2. What is angling?
3. What is the main goal of this thesis?
4. What does this study demonstrated?

5. What was TSA used for?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ПЗ.

Module control work № 3

Choose the right variant:

[3, с. 123 - 137, с.138 - 166]

1. I feared that I (will, have to, can, should) disturb them. [3, с. 138 - 166]
2. If I hadn't moved to the US, I (to live) in my mother's flat. [3, с. 123 - 137]
3. It's desirable that she (to be) at the dance studio at 4. [3, с. 123 - 137]
4. You look tired. You (could/would/should/must) go to bed. [3, с. 138 - 166]
5. It's a secret. You (could/would/should/must) tell anyone. [3, с. 138 - 166]
6. I recommend you to apologize. You (shall/would/should/must) apologize. [3, с. 138 - 166]
7. What shall we do this evening? We (could/would/should/ought to) go out. [3, с. 138 - 166]
8. Where is Nick? He (could/would/should/ought to) be in his office. [3, с. 138 - 166]

9. Take an umbrella. It (may, can, should) rain later. [3, c. 138 - 166]
10. I didn't (must/need/should/ought to) to get up early, so I didn't. [3, c. 138 - 166]
11. You have just had lunch. You (could/would/should/must) be hungry. [3, c. 138 - 166]
12. I understand it very well. You (could/would/should/must) explain further. [3, c. 138 - 166]
13. I (had to/was to/have to/must) leave the party early last night. I wasn't very well. [3, c. 138 - 166]
14. She (can) help you tomorrow. [3, c. 138 - 166]
15. (could/should/must/may) you help me carry this downstairs? [3, c. 138 - 166]
16. He is terribly fat. He (could/would/should/must) eat too much. [3, c. 138 - 166]
17. I'll (must/can) go now. My friends are waiting. [3, c. 138 - 166]
18. It was the principle of the tiling. People (ought to/can/have to/ should) to keep their words. [3, c. 138 - 166]
19. What we (to do) if it (to rain) tonight? [3, c. 123 - 137]
20. If the bus (to be) very crowded, you (to be) exhausted by the time you (to get) to work. [3, c. 123 - 137]
21. Would Tim mind if I (to use) his computer without asking him? [3, c. 123 - 137]
22. I (to help) you if I could, but I'm afraid I can't. [3, c. 123 - 137]
23. If they (can) have some more lessons, they could improve their pronunciation. [3, c. 123 - 137]
24. If his sister (to have) better qualification, she (to be able to) apply for better job. [3, c. 123 - 137]
25. They (to find) the solution, if they (to understand) the problem. [3, c. 123 - 137]

26. If someone (to give) you a million, what you (to do)? [3, c. 123 - 137]
27. If students (to be) attentive, they wouldn't make so much mistakes in their dictations. [3, c. 123 - 137]
28. If he (to know) that Chinese was going to be so difficult, he would never have started to learn it. [3, c. 123 - 137]
29. If father (to manage) to repair his car, he could have driven us to Kiev. [3, c. 123 - 137]
30. We would have taken her for barbecue if she (to ask) us. [3, c. 123 - 137]
31. If he (to ask) politely, they might have helped him. [3, c. 123 - 137]
32. If she (not to hear) the news, she wouldn't have gone there. [3, c. 123 - 137]
33. If the factory (not to cut back) production, many people would have lost their work. [3, c. 123 - 137]
34. What would they have done if we (not to help) then? [3, c. 123 - 137]
35. He might have heard about it, if he (not to turn on) the radio. [3, c. 123 - 137]
36. If my friend (to come) to see me, I (to be) very glad. [3, c. 123 - 137]
37. If mother (to buy) a cake, we (to have) a very nice tea party. [3, c. 123 - 137] [3, c. 123 - 137]
38. If she (to know) English, she (to try) to enter the university. [3, c. 123 - 137]
39. If you (not to be) busy, we (to meet). [4, c. 123 - 137]
40. The London Fire never (to start) if the baker (to put) his oven out properly. [3, c. 123 - 137]
41. If we (not to like) his suggestion, we (to tell) him about it. [3, c. 123 - 137]
42. He (can) take you to the concert tomorrow if he (to have) a spare ticket. [3, c. 123 - 137]

43. You will get good results if you (to apply) this method of calculation. [3, c. 123 - 137]
44. If they found the exact meaning of these words, they (to understand) the text easily. [4, c. 123 - 137]
45. Most rivers would have dried, if they (to depend) only on precipitation. [3, c. 123 - 137]
46. The results of the experiment (to be) much better if we had used the new equipment. [3, c. 123 - 137]
47. If the hydrologists (to use) the necessary devices, the water measurements would be correct. [3, c. 123 - 137]
48. If the operator's cabin had been equipped with remote control, he (to be able) to work faster. [3, c. 123 - 137]
49. If you (to come) home earlier yesterday, you would have found me there. [3, c. 123 - 137]
50. If I were you, I (to check) the facts before I accused them. [3, c. 123 - 137]
51. If she is so hungry, she (not to miss) dinner. [3, c. 123 - 137]
52. If she were in your position, she (to help) him by now. [3, c. 123 - 137]
53. I feel sick. I wish I (not to eat) all the ice cream. [3, c. 123 - 137]
54. My watch has stopped. I wish I (to have) a better watch. [3, c. 123 - 137]
55. I feel so tired. I wish I (not to stay up) so late last night. [3, c. 123 - 137]
56. My apartment is rather small. I wish I (to have) a bigger one. [3, c. 123 - 137]
57. I wish I (not to spend) all my money last night. [3, c. 123 - 137]
58. I wish I (to know) the answer to this question. [3, c. 123 - 137]
59. I can't remember her telephone number. I wish I (can). [3, c. 123 - 137]
60. I wish I (not to lend) him my car: he has broken it. [3, c. 123 - 137]

4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-

II4.

Module control work № 4

[4, c. 273 – 345]

1. Is there anything in that new magazine worth (to read). [3, c. 273 – 345]
2. Although I was in a hurry, I stopped (to talk) to him. [3, c. 273 – 345]
3. I really must stop (to stop).[3, c. 273 – 345]
4. Would you mind (to close) the front door? [3, c. 273 – 345]
5. You should remember (to phone) him. He'll be at home. [3, c. 273 – 345]
6. Do you enjoy (to teach)?[3, c. 273 – 345]
7. All parts of London seem (to belong) to different towns and epochs. [3, c. 273 – 345]
8. Why have you stopped? Go on (to read).[3, c. 273 – 345]
9. The teacher asked us some questions and went on (to tell) us about the climate of England. [3, c. 273 – 345]
10. When we had finished (to eat) the waiter brought the bill. [3, c. 273 – 345]
11. My elder brother went to college, and I hope (to go) there too. [3, c. 273 – 345]
12. My car needs a service badly, and Tom offered (to help) me with it. [3, c. 273 – 345]
13. Avoid (to overeat) and you'll feel better soon. [3, c. 273 – 345]
14. I can't help (to think) about that awful accident. [3, c. 273 – 345]
15. The Brains want (to leave for) Boston this week. [3, c. 273 – 345]
16. I'll always remember (to meet) you for the first time. [3, c. 273 – 345]
17. I decided (to spend) my holiday in France. [3, c. 273 – 345]
18. I enjoy (to travel) very much. [3, c. 273 – 345]
19. We might manage (to visit) a lot of interesting places there. [3, c. 273 – 345]

20. I dislike (to tour) around in the car. [3, c. 273 – 345]
21. (to examine) by the doctor, the patient could not stop talking. [3, c. 273 – 345]
- 22.(to write) her first text-book, she thought about the next book. [3, c. 273 – 345]
- 23.All the children looked at me (to listen) with a great attention. [3, c. 273 – 345]
- 24.(to prescribe) the medicine, the doctor left our house. [3, c. 273 – 345]
- 25.(to see) that nobody was coming, Tom rose. [3, c. 273 – 345]
- 26.I looked up and saw the sky (to light up with) by the setting sun. [3, c. 273 – 345]
- 27.(to know) French well the pupil can translate this text. [3, c. 273 – 345]
- 28.She entered the room (to smile). [3, c. 273 – 345]
- 29.(to see) the stranger the dog began barking. [3, c. 273 – 345]
- 30.(to bark) dog doesn't bite. [3, c. 273 – 345]
- 31.(to find) the keys, we were able to open the door. [3, c. 273 – 345]
- 32.He pretended (to sleep) and (not to hear) the telephone ring. [3, c. 273 – 345]
- 33.They are lucky (to see) so many countries. [3, c. 273 – 345]
- 34.My younger sister doesn't like (to treat) like a child. [3, c. 273 – 345]
- 35.Ann seems (to discuss) a very important problem now. [3, c. 273 – 345]
- 36.This actor doesn't like (to interview) by the reporters. [3, c. 273 – 345]
- 37.The child didn't want (to forbid) to go for a walk. [3, c. 273 – 345]
- 38.The teacher wants (to tell) if the student can't attend a lecture. [3, c. 273 – 345]
- 39.He seemed (not to understand) what I told him. [3, c. 273 – 345]
- 40.The man (to teach) math at their school studied in Odessa. [3, c. 273 – 345]
- 41.(to translate) into a foreign language the story lost all its charm. [3, c. 273 – 345]

42. You make mistake (to judge) people by their appearance. [3, c. 273 – 345]
43. (to be) very tired, she soon fell asleep. [3, c. 273 – 345]
44. (open) the door, she walked through it. [3, c. 273 – 345]
45. She was not interested (hear) my excuses. [3, c. 273 – 345]
46. He doesn't like (to invite) to their parties. [3, c. 273 – 345]
47. She is angry at (to send) for. [3, c. 273 – 345]
48. Everybody enjoy (to work) with him. [3, c. 273 – 345]
49. No (smoke) here. [3, c. 273 – 345]
50. These (draw) are expensive. [3, c. 273 – 345]
51. She has done very little (iron) today. [3, c. 273 – 345]
52. Do you like (cycle)? [3, c. 273 – 345]
53. Yesterday he had some (train). [3, c. 273 – 345]
54. (not be) late is a good habit. [3, c. 273 – 345]
55. There was (ring) of a bell. [3, c. 273 – 345]
56. Does she like (make) plans? [3, c. 273 – 345]
57. No (fish) here. [3, c. 273 – 345]
58. Quick (run) saved him. [3, c. 273 – 345]
59. Who is the girl (doing, done) her task on the blackboard? [3, c. 273 – 345]
60. The book (writing, written) by him is not very interesting. [3, c. 273 – 345]

4.3. Завдання до іспиту.

1 завдання

Choose the right variant.

1. My mother ..... strawberries for years but she has never had such a good crop before.
2. Helen got off the bus and walked into the bank when she realized that she ..... her handbag on the bus.
3. You are a great cook! This cake ..... wonderful as usual.
4. I cut my finger when I ..... the potatoes.
5. The students ..... not to be late for their classes.
6. Yesterday, while Jane was washing up she ..... two cups.
7. Be attentive and more serious. You always ..... something!
8. Our flat ..... at the moment, so it doesn't look its best.
9. My brother will be absent. He ..... for his exam at this time tomorrow.
10. Nobody knows where his picture is. Perhaps, it ..... .
11. I agree. You ..... apologize for not inviting him to your birthday party.
12. .... you give me some advice about the language courses?
13. The train stopped at all the stations, and long before we got to London every seat ..... and people were standing in the corridors.
14. When the Smiths came they ..... the whole hour that Paul himself had broken the window at his house because he wanted to make them think that a burglar had stolen his valuable stamp collection.
15. If you work a bit harder, I'm sure all your exams ..... successfully by the end of April.
16. Where are you going? I ..... with you.
17. Finally we ..... stop: we were tired and it was dark.
18. When are you going to finish this translation? - I ..... this translation by your coming.
19. My father is sure bicycles ..... as the most popular city transport in twenty years' time.
20. The plane ..... take off after the fog had lifted.
21. I stopped a man in the street and asked him if he ..... me with my car
22. My brother will be absent. He ..... for his exam at this time tomorrow.
23. It ..... in London this morning that the British Oil Corporation had discovered oil under the sea near the Welsh coast.
24. He said that he ... in the library at 10 o'clock the next day.
25. A new hospital ... in our neighbourhood next spring.
26. The rain ... before we started our trip to Baltimore.
27. They ... the work at the end of the week.
28. I am afraid. I ... my car keys.
29. Steven ... with Ann when I saw them in the Central Park.
30. The accident ... while they were driving on the highway.
31. I have (to bother) you, but the students are still waiting (to give) books for their work.
32. I am sorry (to break) your pen.
33. She is happy (to present) such a wonderful ring by her husband.

34. Jane remembered (to tell) a lot about these grammar rules.
35. They are supposed (to work) at the problem for the last two months.
36. (to read) the story, she closed the book and put it on the shelf.
37. (to sit) near the fire, he felt very warm.
38. (to write) in the very bad handwriting, the letter was difficult to read.
39. (to leave) a child with a nurse, she went to work.
40. Here is the letter (to receive) by me yesterday.
41. The doctor insisted on (to send) a sick man to hospital.
42. I was angry (to interrupt) every other moment.
43. The cat was afraid of (to punish) and hid itself under the sofa.
44. I don't remember ever (to meet) that man.
45. This machine needs (to clear).
46. What _____ surprising story!
47. She lost _____ important document and was fired.
48. Read _____ following sentences aloud.
49. We are planning to go to Italy _____ next summer.
50. He is studying _____ American history this semester.

2 завдання

Part A

Fill in the gaps with the missed parts of the text.

Most of us are concerned about environmental problems, but we are not quite sure what we can do about them. As individuals, 1) . In fact, we are likely to add to the problems by thinking that our own bit of pollution is just a drop in the bucket.

A sensible attack on pollution problems requires the use of economic analysis along with inputs from other disciplines—especially the natural sciences. In particular, economic analysis can help us (1) understand why and under what circumstances economic units pollute; (2) determine the impact of pollution on resource allocation and social well-being; (3) determine the extent to which pollution control should be exercised; and (4) evaluate alternative antipollution activities of the government. Before 2) .

We will not make much progress in an economic analysis of pollution until 3) .

The environment is easily defined. It consists of the air, water, and land around us. These elements provide us with a variety of important services, including a habitat in which to live and resources with which to produce goods and services.

The services of the environment are used by production units and household units as 4. Production units lay heavy claims on the environment's resources, but 5.

As production units engage in the process of transforming raw and semifinished materials into goods and services that will satisfy human wants, there are at least three ways in which the environment can be affected. First, some of the environment's stocks of exhaustible resources may be diminished. These include coal, petroleum, and many mineral deposits. Second, it is called upon for replaceable resources like timber, grassland, oxygen, and nitrogen. Third, it is used as a place to dispose of the wastes of the production and consumption processes—as a gigantic garbage disposal.

- a) we are familiar with both the nature of the environment in which we live and what it is that constitutes pollution of that environment
- b) they may also make use of its habitat and amenity characteristics
- c) we can fully apply economic analysis to the problem of pollution, however, two additional steps are needed
- d) they engage in activities of various kinds
- e) we seem to believe that we can do little

Part B

Put 5 questions of different types to the text (General, Special (2), Alternative, Disjunctive)

The original manual on freshwater prawn farming was published in English, French and Spanish by FAO and translated by others into Farsi, Hindi, and Vietnamese. In the two decades since that manual was written, many technical and practical advances have been made in the rearing of freshwater prawns. Greater farmed production, developing global markets, and the need to ensure that each form of aquaculture is sustainable, have led to an increased interest in the farming of freshwater prawns. A new manual has therefore been prepared, which will be issued in each of the FAO official languages.

This manual provides information on the farming of *Macrobrachium rosenbergii*. Many of the techniques described are also applicable to other species of freshwater prawns that are being cultured. The manual is not a scientific text but is intended to be a practical guide to in-hatchery and on-farm management. The target audience is therefore principally farmers and extension workers. However, it is also hoped that, like the previous manual on this topic, it will be useful for lecturers and students alike in universities and other institutes that provide training in aquaculture.

4 завдання

1. Ukraine is a member of....[2,c 107]
2. Great Britain is situated.....[2,c 46]
3. The USA consists of ... parts [2, c 81]
4. What parts does the United Kingdom consists of ...?[2, c 46]

5. The centre of commerce and finances of the United Kingdom is in the ...[2, с 47]
6. Who is the Head of State in the U.K.?[2, с 81]
7. What does the Parliament of Great Britain consists of ?[2,с 46]
8. What is your native town?[2, самостійна відповідь]
9. What University do you study at?[2, самостійна відповідь]
10. What is your future profession connected with?[2, самостійна відповідь]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література.

1. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «англійська мова» для студентів 4 року денної та заочної форми навчання усі спеціальності. Одеса: ОДЕКУ, 2020. – 130 с.
2. Шотова-Ніколенко Г.В., Куделіна О.Ю., Янко І.Б., Попович І.І., Іванченко А.В., Баєва В.М. Навчальний посібник з англійської мови для студентів I курсу усіх спеціальностей. Одеса: ОДЕКУ, 2019. – 219с.
3. Барановська Т.В. Граматика англійської мови. Збірник вправ. Навчальний посібник. Видання друге, виправлене та доповнене. Exercises in English grammar. - Мова англ., укр. – Київ: ТОВ «ВП Логос-М», 2010. – 384 с.

Додаткова література.

4. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. - К.: "Методика", 1995. - 304 с.
5. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. - М.: "Буклет", 1994. – 336 с.
6. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. – Кишинев: "Лумина", 1992. – 653 с.
7. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. – Oxford University Press, 1974. - 1035 с.

8. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. – Cambridge: University press, 1990. – 254 s.
9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. – Cambridge:University press, 1988. – 272 p.
10. Електронна адреса бібліотеки ОДЕКУ library@odeku.edu.ua
- 11.Електронна адреса репозитарію ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
- 12.Електронна адреса кафедри іноземних мов ОДЕКУ lang@odeku.edu.ua
13. Національні та іноземні Інтернет- та друковані періодичні видання англійською мовою